MALTA
TRIBUNAL TA' REVIZJONI AMMINISTRATTIVA
MAGISTRAT DR. CHARMAINE GALEA

Illum 05 ta' Ġunju 2025

Rikors Numru 52/2024

Edward Aris Fenech (K.I. 12282M)

vs

Kummissarju tal-Pulizija

It-Tribunal,

Ra r-rikors ta' **Edward Aris Fenech** ippreżentat fl-4 ta' Lulju 2024 li permezz tiegħu ppremetta u talab is-segwenti:-

Illi, l esponent jahdem bhala ilu ghal dawn l ahhar diversi snin jahdem bhala accountant ma diversi socjetajiet kummercjali, fosthom "Cyma Plus Ltd", I.G.P. "Operations Ltd", "OIA Services Ltd" u "Digitech Co Ltd" fost ohrajn fejn kif ghadu hekk impjegat sall-lum il-gurnata jokkupa posizzjoni ta' fiducja sensittiva mal-istess socjetajiet indikati;

Illi, l esponent applika sabiex tinhareg lilu licenzja ta` Gwardjan Privat, billi applika mal-konvenut Kummissarju tal-Pulizija sabiex tinhariglu tali licenzja, u dan stante li hass illi jista fil-futur japplika ghal xoghol divers minn dak li ghandu illum il-gurnata;

Illi tali applikazzjoni (referenza: PG/802/2024) giet irrifjutata permezz ta' notifika datata Gunju 2024, (bla jum indikat), iffirmata mill-intimat Kummissarju, u dan abbazi tal-Artikolu 10 (a), (i) tal-Att dwar il-Gwardjani Privati u Ufficjali tal-Komunita (Kap 389 tal-Ligijiet ta` Malta, ghar raguni illi, "instab hati ta`falsifikazzjoni' b'sentenza datata 5 ta` Dicembru 2007, cjoe' sbatax il-sena ilu;

Illi, l-esponent ghandu kondotta nadifa, salv illi fil-fedina penali fejn wara decizjoni moghtija mill-Qorti ta' tal-Magistrati ta' Malta bhala Gudikatura Kriminali datata 5 ta' Dicembru 2007 (ergo 17 il-sena ilu) <u>fuq ammissjoni tal-rikorrent stess,</u> fejn huwa

kien akkuzat illi b qerq akkwista licenzja sabiex isuq opra tal-bahar (kif kien hawn mijiet hekk akkuzati fis-sena 2007), huwa inghata sentenza sospiza u multa, liema multa thallset f dawk iz-zminijiet stess mill-esponent;

Illi in vista tat-trapass ta` sbatax il-sena mis-sentenza li taghha l esponent instab hati li akkwista licenzja sabiex isuq opra tal-bahar, u, in vista l fiducja li huwa jgawdi mid-diversi socjetajiet kummercjali li impjegawh, f'posizzjoni li jimmanigja l kontijiet bhala accountant, kif wkoll il-fatt li minn dak inhar li l-esponent kien inghata sentenza sospiza huwa immatura stante trapass ta' sbatax il-sena kif juri bic-car illi ma rega qatt iktar kellu xi tip ta' kundanni jew multi iktar,

Ghal dawn ir-ragunijiet l-esponent qieghed umilment in vista tas-suespost, jitlob lil dan l Onorabbli Tribunal sabiex jirrikunsidra ir-rifjut tal-intimat Kummissarju tal-Pulizija permezz ta' dan l-appell, u b'hekk wara li jisma x-xhieda, jirrivedi id-decizjoni tar-rifjut tal-intimat Kummissarju tal-Pulizija, halli tinhariglu l-licenzja ta` Gwardjan Privat li ghalijha huwa applika, bl-ispejjez kontra l -amministrazzjoni Pubblika koncernata fl-appell odjern.

Ra r-risposta **tal-Kummissarju tal-Pulizija** ppreżentata fit-18 ta' Lulju 2024 li permezz tagħha eċċepixxa s-segwenti:-

1. *Illi in vena preliminari l-esponent jistqarr li l-azzjoni hija irrita' u nulla għaliex ir-rikors mhuwiex fil-forma rikjesta mill-Artikolu 11 tal-Kap. 389 tal-Liġijiet ta' Malta;*

2. *Illi l-Kummissarju esponent jeċċepixxi illi t-talbiet tar-rikorrent huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u dan għaliex għall-kuntrarju ta` dak li qed jingħad mir-rikorrent fir-rikors promotur tiegħu, kien hemm raġunijiet validi u b'saħħithom biżżejjed sabiex jiġġustifikaw id-deċiżjoni tal-istess esponent li ma jikkonċediex il-liċenzja ta' gwardjan privat lir-rikorrent skont dak kontemplat abbażi tal-Artikoli 10(a)(i) tal-Kapitolu 389 tal-Liġijiet ta' Malta, kif se jkun muri u spjegat aħjar fil-mori tas-smigħ ta' din il-kawża;*

3. *Illi l-esponent jirrileva illi r-rikorrent instab ħati li wettaq diversi reati li huma wkoll elenkati fil-fedina penali hawn annessa u mmarkata bħala 'Dok. KP1' u liema reati jikkostitwixxu delitti kontra l-fiduċja pubblika ai termini tal-Artikolu 10(a)(i) tal-Kap 389 tal-Liġijiet ta' Malta, u dan kif ser jiġi wkoll trattat fil-mori ta' dan il-każ;*

4. *Illi l-esponent ikkunsidra li dawn ir-reati mwettqa mir-rikorrent jikkostitwixxu delitti kontra l-fiduċja pubblika taħt l-Artikolu 10(a)(i) tal-Kap 389 tal-Liġijiet ta' Malta u għalhekk huma reati li mhumiex kompatibbli mal-mestjier ta' gwardjan privat għaliex fl-umli fehma tal-esponent, ir-rikorrent għandu jkun persuna ta' eżempju f'xogħolha, u mhux jaġixxi b'atti li suppost qed jipprevjeni hu stess fil-qadi ta' xogħlu bħala gwardjan privat (ara* ***Mary Grace Gravina vs Il-Kummissarju tal-Pulizija, Tribunal ta' Reviżjoni Amministrattiva***[1] *deċiża fis-26 ta' Lulju 2021);*

5. *Illi ġjaladarba reat ikun meqjus bħala "delitt kontra l-fiduċja pubblika" kif mifhum taħt l-Artikolu 10(a) tal-Kap. 389 tal-Liġijiet ta' Malta (oltre għal dawk ir-reati*

[1] Rks 87/2020.

espliċitament imsemmija f'dan l-artikolu), l-istess artikolu ma jagħtix setgħa diskrezzjonarja lill-Kummissarju tal-Pulizija, iżda ***jimponi obbligu fuq il-Kummissarju*** *li jirrifjuta ħruġ jew it-tiġdid ta` liċenzja jekk tkun tissussisti sitwazzjoni taħt is-subartikoli 10(a)(i) sa (vi) tal-istess Kapitolu 389 tal-Liġijiet ta' Malta;*

6. *Illi f'dan il-każ il-leġiżlatur ried illi persuni li jkunu nstabu ħatja ta' reati ta' ċertu gravita` ma għandhomx jiġu mħollija jagħmlu x-xogħol ta' gwardjan privat, u dan minħabba n-natura sensittiva ta' dan ix-xogħol, u l-ħtieġa li gwardjan privat għandu jkun persuna b'karattru affidabbli. Naturalment li kieku l-leġislatur kellu l-intenzjoni li jagħti xi tip ta' diskrezzjoni allura huwa kien isemmiha fil-liġi u dan in omaġġ għall-prinċipju ubi lex voluit dicit, ubi noluit tacuit;*

7. *Illi b'kull rispett jingħad illi ma jfissirx illi b'daqshekk ir-rikorrent huwa prekluż li jagħmel kull tip ta' xogħol, iżda jfisser biss illi ma jistax jagħmel xogħol ta' gwardjan privat. Jekk hemm xogħol illi r-rikorrent huwa kwalifikat għalih u kapaċi jagħmlu, ħadd ma qiegħed iżomm lir-rikorrent milli jagħmel tali xogħol. Infatti, ir-rikorrent stess ammetta li għandu xogħol ieħor, dak ta' accountant. Għalhekk m'għandux x'jaqsam dak li jisħaq ir-rikorrent li ċioe li huwa qiegħed ibagħti xi preġudizzju, għax filfatt hu sempliċiment fatt li r-rikorrent, minħabba li wettaq reati kriminali ta' ċertu gravita', ma baqax jista' jikkwalifika biex jiġi fdat bil-liċenzja ta' gwardjan privat. Di' piu', u b'kull rispet dovut, il-fatt li r-rikorrent jaħdem ta' accountant ma jfissirx li huwa persuna affidabbli;;*

8. *lli finalment b'referenza għat-talba hekk kif dedotta mir-rikorrent, l-esponent jirrileva illi dan l-Onorabbli Tribunal ma jistax jordna lill-Kummissarju intimat sabiex joħroġ liċenzja ta' gwardjan privat u dan għaliex il-kompetenza tat-Tribunal hija purament waħda ta' reviżjoni ta' deċiżjonijiet u mhux li jarroga fuqu l-poter deċiżjonali li għandhom l-awtoritajiet pubbliċi (ara* ***Daniel Aquilina vs Il-Kummissarju tal-Pulizija Tribunal ta' Reviżjoni Amministrattiva***[2] *deċiża fis-26 ta' April 2016).*

Għaldaqstant, in vista tas-suespost, l-esponent qiegħed bl-akbar rispett jadixxi lil dan l-Onorabbli Tribunal sabiex jiċħad it-talbiet tar-rikorrent fl-interita` tagħhom bl-ispejjeż kontra l-istess rikorrent.

Sema' x-xhieda;

Ra d-dokumenti kollha ippreżentati;

Sema' t-trattazzjoni tad-difensuri tal-partijiet.

Ikkunsidra:

Illi r-rikorrent ħassu aggravat b'deċiżjoni tal-Kummissarju intimat komunikata lilu permezz ta' ittra datata Ġunju 2024 li permezz tagħha ġie mgħarraf bis-segwenti:-

---

[2] Rik 49/2015 CG

"Nagħmel referenza għall-applikazzjoni tiegħek għall-ħruġ ta' liċenza ta' Gwardjan Privat.

Għandi ninfurmak li din l-applikazzjoni qed tiġi rrifjutata ai termini tal-Artikolu 10(a)(i) tal-Att dwar Gwardjani Privati. Dan qiegħed isir wara li ġiet ikkunsidrata sentenza mogħtija fil-konfront tiegħek nhar il-5 ta' Dicembru 2007 dwar falsifikazzjoni, fost akkużi oħra, mill-Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali, liema sentenza hija definittiva u ma tistgħax tiġi mibdula."

L-Ispettur Charlotte Curmi, in rappreżentanza tal-Kummissarju intimat, xehdet illi d-deċiżjoni appellata ttieħdet abbażi ta' sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati fil-5 ta' Diċembru 2007. Spjegat li minkejja li fit-2 ta' Marzu 2011 ingħatat sentenza oħra fil-konfront tar-rikorrent, huma ħadu in konsiderazzjoni biss is-sentenza tal-2007 ai fini tar-rifjut in diżamina. Ix-xhud esebiet kopja tas-sentenza tal-2007.

Ir-rikorrent xehed li hu ggradwa mill-Universita` fl-Accounts u fil-Management u fil-preżent jaħdem ma' *company service provider*. Dwar is-sentenzi kriminali fil-konfront tiegħu, huwa spjega li l-mertu kien jitratta dwar il-fatt li xi ħadd kien irranġalu biex iġib żewġ liċenzji tad-dgħajsa. Spjega wkoll li eventwalment huwa poġġa għall-eżami tal-istess liċenzji.

Ir-rikorrent ipproduċa lil rappreżentant ta' Jobsplus li esebixxa l-*employment history* tiegħu u kif ukoll lil rappreżentant tar-REWS li xehed li r-rikorrent huwa persuna awtorizzata biex tagħmel installazzjoni tal-elettriku fuq *single phase*, u ilu hekk awtorizzat minn Settembru 2018.

Ikkunsidra:

Illi r-rifjut tal-Kummissarju intimat huwa msejjes fuq artikolu 10 (a) (i) tal-Kapitolu 389 tal-Liġijiet ta' Malta (Att Dwar Gwardjani Privati u Uffiċjali tal-Komunita'), liema artikolu jgħid is-segwenti, u ċioe`:

*"Il-Kummissarju **għandu**[3] jirrifjuta applikazzjoni f'kull waħda miċ-ċirkostanzi li ġejjin:*

(a) meta l-applikant jew xi uffiċjal tal-applikant jew persuna oħra li jkollha kontroll effettiv tas-servizzi li jkunu se jiġu provduti mill-applikant

(i) *tkun instabet ħatja f'Malta jew x'imkien ieħor ta' xi delitt kontra s-sigurtà tal-istat, jew ta' ta'omiċidju volontarju jew ta' offiża gravi fuq il-persuna jew ta' xi delitt*

[3] Enfasi tat-Tribunal

kontra l-proprjetà aggravat bl-ammont li jeċċedi elfejn u tliet mija u disgħa u għoxrin euro u sebgħa u tletin ċenteżmu (2,329.37) jew bil-vjolenza jew ta' xi ***delitt kontra l-fiduċja pubblika*** *jew ta' xi delitt gravi ieħor;"*

Illi fejn si tratta ta' rifjut abbażi ta' artikolu 10 (a) (i), il-Kummissarju ma għandux diskrezzjoni jekk joħroġx liċenzja jew le, ħlief limitatament meta jiġi biex jikklassifika jekk delitt imwettaq minn applikant, u li ma hux speċifikat fl-istess sub-inċiż, jistax jiġi kkunsidrat bħala gravi jew le.

Illi mill-fedina penali esebita a fol. 12 u 13 u minn żewġ sentenzi datati 5 ta' Diċembru 2007 u 2 ta' Marzu 2011 jirriżulta illi r-rikorrent kien ġie misjub ħati ta' delitti kontra l-fiduċja pubblika fejn ġie kkundannat ħames mitt lira Maltin (Lm500) u sentenza sospiża fir-rigward tal-ewwel sentenza u fir-rigward tat-tieni sentenza ġie liberat bil-kundizzjoni li ma jikkommettix reat ieħor fi żmien sentejn. In vista li l-aħħar ċitata kundanna kienet waħda ta' liberta` kundizzjonata, il-Kummissarju intimat, ġustament ma qishiex bħala kundanna li kellha tinċidi fuq id-deċiżjoni tiegħu jekk jirrifjutax jew le l-applikazzjoni tar-rikorrenti. Madanakollu fir-rigward tal-ewwel imsemmija piena, ix-xenarju huwa kompletament differenti, stante li kienet tikkonsisti f'multa u sentenza sospiża, u kwindi neċessarjament il-Kummissarju intimat ma setax jinjora l-import tagħha.

Illi għalhekk dan it-Tribunal huwa tal-fehma illi l-Kummissarju intimat kien legalment korrett meta ddeċieda li l-imputat kien instab ħati ta' delitti kontra l-fiduċja pubblika. It-Tribunal josserva illi a differenza ta' reati oħra msemmija fil-Kapitolu 389 tal-Liġijiet ta' Malta, delitti kontra l-fiduċja pubblika jipprojbixxu l-għoti ta' liċenzja ta' gwardjan privat b'mod indefinit. Kwindi ma jiswiex l-argument imressaq mir-rikorrent li għaddew iktar minn sbatax-il sena mit-twettieq tar-reati in diżamina. Lanqas ma jista' jkun ta' suffraġju għalih il-fatt li huwa jgawdi l-fiduċja ta' diversi soċjetajiet kummerċjali li mpjegawh matul is-snin u fil-preżent.

Illi fil-fehma tat-Tribunal li kieku l-Kummissarju intimat ħa in konsiderazzjoni ċ-ċirkostanzi rilevati mir-rikorrent u taħ il-liċenzja, kien ikun qiegħed jinterpreta l-liġi b'mod soġġettiv u kontra l-ispirtu tagħha. Illi filwaqt li iktar kemm jgħaddi ż-żmien il-leġislatur qiegħed iktar iħares lejn il-kunċett ta' rijabilitazzjoni ta' min ikun wettaq xi reat jew ieħor, la dan it-Tribunal u lanqas il-Kummissarju intimat ma jista' jiddeċiedi kontra dak li tgħid il-liġi, u dana proprju għaliex l-istess liġi ma ħalliet ebda diskrezzjoni f'idejn il-Kummissarju intimat fejn jidħlu ċerti reati. Filwaqt li t-Tribunal jifhem illi għaddew bosta snin minn meta twettqu r-reati li huma ta' ostakolu għall-ħruġ tal-liċenzja *de quo*, huwa m'għandu

ebda poter jew diskrezzjoni jiddeċiedi b'mod differenti minn dak li ddeċieda l-Kummissarju intimat. It-Tribunal jirrileva li fejn il-leġislatur ma jagħtix diskrezzjoni lil min għandu jiddeċiedi, allura dan it-Tribunal ma jistax jagħti xi interpetazzjoni mod ieħor tal-liġi.

Għaldaqstant it-Tribunal ma jsib xejn x'jiċċensura mid-deċiżjoni appellata.

DECIDE

Għaldaqstant, it-Tribunal, qiegħed jaqta' u jiddeċiedi billi jiċħad l-appell imressaq mir-rikorrent mid-deċiżjoni tal-Kummissarju intimat datata Ġunju 2024 u jilqa' l-eċċezzjonijiet tal-Kummissarju intimat.

Bl-ispejjeż a karigu tar-rikorrent.

____

Maġistrat Dr. Charmaine Galea
President tat-Tribunal ta' Reviżjoni Amministrattiva

____

Antonella Cassar
Deputat Reġistratur